

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 221. SZÁM.

SZOMBAT, OKTÓBER 1.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 80—K Félévre. 220—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A korona 0·80

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, szeptember 30. A tőzsdén tegnap nem fejlődött ki nagy forgalom, de azért az irányzat szilárd volt. Nagyobb eltolódás az árfolyamoknál nem történt. A valutapiac pénteki zárulása a következő volt: Napoleon 21·40, dollár 722, francia frank 51·50, márká 571—80, líra 29.—, lei 610, szokol 720, dinár 12·20, osztrák korona 32 és fél, rubel 27 és fél, lengyel márká 11 és fél.

Zürich, szeptember 30. A devizák zárulását Budapest 0·80, Berlin 495, Hollandia 184 és fél, Newyork 578, London 21·52, Páris 41·25, Milánó 23.—, Prága 605, Zágráb 2·05, Bukarest 515, Varsó 0·07, Bécs 0·37.

A buza ára.

Budapest, szept. 30. A buza ára lassan, de napról-napra emelkedik, de emelkedik a többi termény ára is. A tőzsdetánc hivatalos jegyzéke szerint a terménytőzsde ártályama tegnap a következőképp alakult: Buza tiszavidéki 1750—90, dunántuli 1740—80, rozs 1330—60, sörárpa 1575—680, takarmányárpa 1450—1500, zab 1420—50, tengeri morzsolt 1750—850, repce 2252—2350, korpa 840—60, korona métermázsánként Budapesten.

Demokratikus többségi párt alakul.

Budapest, szeptember 30. Az egységes párt gondolatát egy a kormánykörök, mint a pártok intéző bizottságai elvetették és ehelyett feltámadt a többségi párt terve. A miniszterelnök törekvése tehát, hogy a kormány mögött egy fegyelmezett, zárt párt sorakozzék. Bethlen István miniszterelnök a maga részéről még a tárgyalásokat nem indította meg, de erős figyelemmel kíséri azokat a tanácskozásokat, amelyek a jegyben most már a pártvezérek mellőzésével folynak. Illetékes helyen úgy tudják, hogy a kormányzó-párt terve már nem is kerül napirendre.

Az új alakulás — a többségi párt — demokratikus lesz és ebben Nagyatádi Szabó István részvétele alapfeltétel.

Az új pártalakulás zászlóját Bethlen István valószínűleg október 9-én bontja ki Pécsen amikor ismerteti az új párt programját is.

A pécsi zászlóbontás csak akkor történik meg, ha a külügyi helyzet megengedi a miniszterelnök eltávozását Budapestre.

A többségi pártot valószínűleg nem a pártvezérek, hanem a közönség választja meg. A keresztény-párt nem minden tagja pártolja a többségi párt eszméjét.

Olaszország megegyezést közvetít Magyarország és Ausztria között.

Róma, szept. 30. (Stefani ügynökség.) A magyar kormány javaslatot juttatott el Dela Torreta márki olasz külügyminiszterhez, amely arra irányul, hogy

vállalja-e a közvetítést Magyarország és Ausztria között a nyugatmagyarországi kérdés barátságos megoldása érdekében.

Tekintettel arra, hogy a javaslat a trianoni szerződés végrehajtásán alapszik,

az olasz külügyminiszter beleegyezett abba, hogy ezt a javaslatot közli az osztrák kormányral, annak megállapítása végett, vajjon lehet-e szilárd alapot találni a tárgyalásokra, de kijelentette, hogy az esetleges közvetítés semmiképpen sem érinteti a szövetségeseknek a békeszerződés megővására irányuló akcióját, valamint a nagyköveti értekezlet tanácskozásait.

Az osztrák kancellár a maga részéről kijelentette, hogy attól a bizalomtól áthatva, amellyel az olasz külügyminiszter személye iránt viseltetik, komoly és sürgős megfontolás tárgyává teszi a hozzá eljuttatott kérést. Egyben megállapított néhány feltételt, a melyeket Dela Torreta azután tudomására adott a magyar kormánynak. Miután az olasz külügyminiszter ilyen módon megismerkedett az osztrák és magyar állásponttal és annak alapján lehetőnek találta az egyezés elérését, értesítette erről a párisi és londoni kormányokat is és arra kérte a szövetségeseket, hogy vele együtt működjenek közre a súlyos problema gyors és kielégítő megoldásán.

A nagyköveti értekezlet ezek után a dolgok mostani állapotáról nyert tájékozás alapján kedvezően fogadta a folyamlatban lévő közvetítést

és ugyanakkor leszegezte, hogy a közvetítés nem érinti a Magyarországnak átadott ultimátumot, a melynek határideje október 4-én telik le. (MTI.)

Róma, szept. 30. A Messaggero sugalmazott közleményben a következőket írja: A nagyhatalmak a béke művének természetes gyámjai, mert ők vívták ki a háboruban a katonai győzelmet. — Erre az előjogokra támaszkodva végleg kizárták a kisántantot

mindenféle diplomáciai közbelépéstől. Erre nincsen másnak joga, csak Olaszországnak, annak az országnak, amely Ausztriát legyőzte és a mostani Középeurópát kialakította. Olaszország ehhez képest a demarche után

a nagyhatalmak tudtával közvetítést kezdett Ausztria és Magyarország között, miután a két féltől a tárgyalásra alkalmas konkrét javaslatokat kaptak.

Az akciónak lényegét ma még titokban tartják. Olaszország elismeri Magyarországot súlyos helyzetét és kész azon, a szerződések keretein és Ausztria jogain belül segíteni. (MTI.)

Berlin, szeptember 30. Belgrádból táviratozzák, hogy szerdán Belgrádban minisztertanács volt, amelyen Pasics miniszterelnök ismertette Benes cseh külügyminiszter akcióját a nyugatmagyarországi kérdésben, megállapította, hogy a közvetítésre való vállalkozás a trianoni békeszerződést, amelynek pedig mindenáron érvényt kell szerezni, alapjában ingatta meg.

Bécs, szeptember 30. Bécsben a nyugatmagyarországi kérdés megoldását teljesen az antanttól várják. A kis antant is azon az állásponton van, hogy Párisból várják a nagyköveti tanács további intézkedéseit. A helyzet kedvezőtlen volta dacára is Schober osztrák kancellár és Benes cseh külügyminiszter találkozni fognak, bár nem sokat várnak a találkozástól.

London, szept. 30. A Reuter értesülése szerint a nagykövetek értekezlete tegnap elhatározta, hogy felszólítja Magyarországot, hogy adja át október 4-ig Nyugatmagyarországot.

Az ultimátumot feltétlenül teljesíteni kell. (MTI.)

Bécs, szept. 30. A Neue Freie Presse értesülése szerint a magyar kormány az antant ultimátumára adott válaszában céloz arra, hogy ha a közvetítő tárgyalások október 4-ig nem fejeződnek be, úgy az antant által kitűzött határidő kitolását reméli.

Itteni politikai körökben azt beszélik, hogy Benes közvetítését azzal a nyilatkozattal halasztotta el, hogy nem hajlandó közvetíteni addig, míg az ultimátum le nem jár. (MTI.)

Bécs, szept. 30. A lapok jelentik, hogy tegnap kikiáltották az önálló nyugatmagyarországi államot és hogy a Friedrich István vezetése alatt álló országvédelmi bizottság proklamációt bocsátott ki. A bécsi sajtó által terjesztett hírekkel szemben a MTI. megállapítja, hogy Friedrich István Budapesten tartózkodik, Nyugatmagyarországon pedig ilyen proklamációról semmit sem tudnak.

Mi történik a Központi Sajtóvállalatnál?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, szept. 30. A Központi Sajtóvállalatnál, amely az Uj Nemzedék, Nemzeti Újság, Uj Lap című lapokat adja ki, nagy események készülnek. A vállalat több tekintélyes vezetője nem ért egyet a körülbelül egy hónap óta a lapjukban megjelent cikkeket, amelyek szerintük alkalmasak arra, hogy a társadalmi békét veszélyeztessék. A kérdéses cikkeket Lendvai István és Kádár Lehel irták. A vezetőség tegnap Bangha Béla páter elnöke alatt értekezletet tartott és az értekezlet határozatához képest Lendvainak és Kádár Lehelnek felmondottak, illetőleg felmentették őket a lapoknál viselt nagyobb és felelőségteljes állásoktól. Helyettük a Központi Sajtóvállalat Szabó Lajost, Az Est munkatársát szerződtette az összes lapok főszerkesztőjének. A kiadóvállalat vezetésével pedig egy Vári nevű embert bíztak meg, aki pedig történetesen zsidó. Lendvai és Kádár e határozat miatt még aznap felmentek az Ebredő Magyarok Egyesületének helyiségében és védelmet kértek. Az Ebredők nagy küldöttségben rögtön felkeresték Bangha pátort s kérték, hogy a határozatot vonják vissza s fenyegető kijelentéseket tettek, illetőleg megtorlást ígértek.

Bangha páter kérésére tegnap este erős rendőri különítmény szállta meg a Pallas nyomdát, hol a Központi Sajtóvállalat lapjait készítik.

Debreczenben 3 fok hideg volt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárásban nem történt lényeges változás. Az erős éjszakai lehülés következtében a hőmérséklet ismét a 0 alá süllyedt. A leghidegebb idő Debreczenben volt, —3 fok, Szombathelyen —1. Jólát: Az időjárásban változás nem várható.

Megadta a közgyűlés a színháznak a támogatást.

Megajánlották a vitézi telket. — Interpellációk városi haszonbérletek körül. — Negyedmilliót ad a város a magyar tudománynak és irodalomnak.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Debreczen város törvényhatósági bizottsága pénteken délelőtt Miskolczy Lajos főispán enőklete alatt közgyűlést tartott. — Egyik-másik tárgynál hosszabb-rövidebb vita fejlődött ki, mégis sikerült a 62 pontból álló hatalmas tárgysorozattal déli egy órára végezni.

Kilenc órakor nyitotta meg a főispán a közgyűlést s bejelentette, hogy Ekly József önálló indítványt, Bakóczy Gábor pedig két interpellációt jelentett be.

Egy interpelláció.

A polgármesteri jelentés után mondta el interpellációját Bakóczy Gábor, aki azt kérdezte, miért adta ki a tanács Csengeri Ernőnek árverés mellőzésével az 58 holdas bérletet olesón.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy a tanács törvényszerűen s a város érdekében járt el, s a várost semmi kár nem érte. A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Az építési szabályrendelet módosítására vonatkozó előterjesztést a közgyűlés elfogadta.

A fémipari szakiskola mellett levő épületeket és hozzátartozó területet a közgyűlés a szakiskolának, illetve a kereskedelemügyi miniszternek fapari szakiskola céljaira díjtalanul átengedte. Kimondta a közgyűlés, hogy a hadtörténelmi emlékeket a város a Muzeumnak adja és azokat nem bocsátja más gyűjteménynek.

Tudomásul vette Apponyi Albert gróf köszönő levelét diszpolgárrá történt megválasztásáért. A népvédelési bizottságba József József igazgatót és Juhász József tántitót választották be.

Hatmillió póthitel.

A fölmerült rendkívüli kiadások és szükségletek fedezésére 6.021,800 korona pótl- és rendkívüli hitelt szavazott meg a közgyűlés, amely kimondta, hogy e hitelek a 7.934,000 korona rendkívüli bevételből nyerne fedezetet és így pótladó emelésre nincs szükség.

Elrendelte a közgyűlés a mikespércsi uti, a vágóhidhoz vezető vasúti fölüljáró és az erdei hidak rendbehozatalát.

Vitézi telk.

Kimondta a közgyűlés, hogy a Horthy-alapítványként megszavazott 300 hold földet mint vitézi telket a Vitézi Széknek ajánlja föl és a földterületet a Vermesoldal nevű 473 hold földből adja ki, míg a megmaradó 173 holdat a földbirtokrendező bíróság által elrendelt megváltási eljárás alá bocsátja.

Kimondja a közgyűlés, hogy mindenféle népjóléti célt szolgáló városi adomány a népjóléti hivatal útján fizetendő ki és használandó föl.

Utastotta a közgyűlés a tanácsot, hogy a népjóléti, lakás- és munkaközvetítő hivatal vezetésének szétválasztására vonatkozóan kelt határozat jóváhagyását sürgesse meg és ennek megtörténtével a szervezett állások betöltésére az intézkedéseket tegye meg.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az általános forgalmi adó kezelését és ellenőrzését az adó egyharmada ellenében elvállalja s a szükséges intézkedések megtételével a tanácsot megbizta.

A nőipariskola városi kezelésbe vételére vonatkozó egyezségek jóváhagyását tudomásul vették, az is-

kola igazgatónőjévé Kubek Erzsébetet az ipariskola igazgatójával való együttműködés kötelezettsége mellett megválasztották s a felügyelő bizottságot Kubek Erzsébettel, Garda Dezsóval és Sass Bélával kiegészítették.

Uj árverés a Liget.

Utastotta a közgyűlés a tanácsot, hogy a Liget nevű birtokra, amelyrét Balogh Ernőné, Gödény Irma 2.948,000 koronát, később pedig Hadházi József és társai 3.000,000 koronát, majd B. Kovács Lajos 3.242,800 koronát ajánlott meg, — 3.000,000 korona kikiáltási ár mellett új árverést tüzzen ki.

A haláptelepi haszonbérlet.

A haláptelepi birtok haszonbérleti szerződésének meghosszabbítása ügyében Bakóczy Gábor által beadott interpellációt tárgyalta ezután a közgyűlés. Itt hosszabb vita indult meg. Bakóczy Gábor és Ekly József kifogásolták, hogy az árverést mellőzték s a haszonbérletet 20.000 koronáért és azzal a kötelezettséggel adta oda a tanács, hogy köteles ott bérlőlakot s gazdasági épületeket építeni és kijavítani. Hibának mondják, hogy az ügyet nem adták ki a gazdasági bizottságnak.

Magoss György dr. főügyész, Tattay Zoltán dr. tb. tanácsnok és Csóka Sámuel polgármester-helyettes felvilágosító szavai után a közgyűlés tudomásul vette a tanács eljárását és kimondta, hogy bár a tanács törvényszerűen járt el, az árverésen kívül történt haszonbérlet-adáshoz joga is van, mégis a haszonbérleteket lehetően árverésen értékesítse s a haszonbérlet által teljesített építkezéseket műszaki ellenőrzés mellett végeztesse.

Rendezik a tisztviselők fizetését.

Kimondta a közgyűlés, hogy a szervezve lévő s megüresedett állások betöltésére az engedélyt a belügyminiszter útján a minisztertanácsból megkéri Teljesítette a világi ügyintézési tisztviselők ismert kérését anyagi helyzetükön való segítés iránt s egyben fölhitva a tanácsot, hogy a közigazgatási tisztviselők fizetésrendezésének ügyével sürgősen foglalkozzék és tegyen a közgyűlésnek mielőbbi jelentést. — Ugyanitt több javadalmi kérést teljesített a közgyűlés.

Vita a gabonaváltásról.

A városi közigazgatásról az 1921. év első feléről szóló jelentés kapcsán tárgyalta a közgyűlés Ekly József indítványát, hogy írjon föl a törvényhatósági bizottság a gazdákra kivetett adógabona váltás ügyében. Zöld József tb. tanácsnok ismertette a kérdést. Elmondta, hogy összesen 2076 tételben vetettek ki gabonaváltást 22 millió koronáért. A kiküldött bizottság 689 felekezésnél teljesen feloldotta a kötelezettség alól a gazdákat. A feloltott összeg 11.452.000 korona. A bizottság a legmáltányo-

sabban járt el de 9 millió koroná váltás még így is fennmarad, mert igen sokan idézésre sem jelentek meg, hogy felebbezzenek a váltás kivételére ellen.

Ekly József kifejtette, hogy nagyon sokan nem tudtak az eljárásról s bár sokan megerdemlik a büntetést, akik a gabonabeszállítás körül nem teljesítették hazafias kötelességüket, mégis a legtöbben — ha mindjárt a rendeletekkel való nemtörődés esete forog is fenn — méltánytalanul fizetnek nagy összegeket s a szegény részesek és családok tönkre mennének. Sőt a végrehajtás során ki tudja mi történhetik, olyan nagy jeane a mai világban az elkeseredés, amikor egyetlen sertésért, vagy borjút el akarják vinni. Még a hatósági közeg is pórul járhat.

Bakóczy Gábor, Tervegy Tamás dr. hasonló értelemben történt föl-szólalása után Magoss György dr. főügyész indítványát fogadta el a közgyűlés és kimondta, hogy a végrehajtási eljárás felfüggesztendő s vizsgálatot kell tartani, hogy a megváltástól gazdák megkapják-e szabályszerűen akár az idézést, akár a határozatot, s amennyiben lehetőség van, a tanács gondoskodik arról, hogy a gazdák a váltás alól mentessenek.

Fegyelmi ügy.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy felmentő és megszüntető ítélettel Rostás István, Debreczeni Jenő, Bauková z Alfréd és Loránt József fegyelmi ügyei befejeztettek. Tudomásul vette, hogy a közművelődési könyvtár forgalma az 1921. év első felében 42,000 személy és 24,000 kötet volt.

Debreczen

a magyar tudományért.

A muzeumi bizottság javaslatára a közgyűlés a magyar tudományos és irodalmi társulatoknak és intézményeknek egyhangú lelkesedéssel összesen 208,700 koronát szavazott meg.

A színház-ügy.

Néhány segélyezési kérés elintézése után Csűrös Ferenc dr. ismertette Kardoss Géza igazgató kérését a Csokonai-színház támogatása iránt. Elmondta, hogy az igazgató nagy ambícióval kezdte meg működését, de az évet nagy veszteséggel zárta. A körülmények változása s a nehéz helyzet kényszerítette az igazgatót, hogy támogatást kérjen. A jog- és pénzügyi bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a színház nem kulturintézmény, hanem üzlet.

Fejér Ferenc dr.: Nem helyezkedett erre az álláspontra, ez csak egyik indok volt.

Csűrös Ferenc dr.: A tanács ezzel szemben a számvevőség állásponjtára helyezkedett, amely pontos számításokat tett s ennek alapján javasolta a kedvezmények megadását, amivel szemben jó társulatot és jó előadást követel s ennek nem teljesítése esetén a közgyűlés bármikor visszavonhatja a kedvezményeket. Rámutatott arra, hogy az igazgató egyszerűen sem hirdetett piros szinlapos előadást. Ha nemzeti irányban akarják vezetetni a színházat, —

nem lehet kitérni a támogatás elől.

Markovics Elemér dr. ellenzi a kedvezmények megadását, mert azokat a város gazdasági helyzete nem bírja el, meghaladják a város teljesítő képességét. A város fát ad a színháznak és nem tudja tűzifával ellátni a lakosságot.

Ekly József: Menjén a színházba melegedni.

Markovics Elemér dr.: Mig a lakosság egyik része fázik, a másik része melegszik.

Ekly József: A karzaton is melegednek.

Markovics Elemér dr.: Ott nem melegednek.

Ekly József: Ott van a legmelegebb.

Markovics Elemér dr.: Emelje az igazgató az árakat, hogy az fizesse meg a színház rezsijét, aki színházba jár.

Ekly József: Nyugodt lelkiismerettel szavazza meg a támogatást, mint kulturális célt szolgáló segítséget. Hiába haragszik Fejér Ferenc dr.

Fejér Ferenc dr.: A célzásokkal szemben a távollevő mozik reputációja érdekében kijelenti, hogy — sajnos — semmiféle érdekeltisége és köze nincs a mozikhoz. Huszonöt éves közeleti működése tisztán állítja őt bárki elé. Tavaly 150 öl fát kapott a színház s az iskolákat be kellett csukni fa hiányában. Nem lehet fényűzési kiadást csinálni, amikor egészségügyi, jótékonyági követelmények nem nyernek ki-elégítést anyagiak hiányában. — Fontosabb kulturigények sem eléghetők ki Elismeréssel van Kardoss Géza kvalitásai, zsenialitása iránt, de a támogatást nem szavazhatja meg. Engedjenek szabad kezét az igazgatónak, bizzák rá a helyár megállapítást.

Ekly József: Hogyne!

Fejér Ferenc dr.: Miért hogyne? Az fizesse a színházat, aki odajár. A támogatás megadását újból ellenzi.

Zelinger Ede nem fogadja el a javaslatot. Most a színháznak kedvezményt adnak, a tudóbeteg gondozó járulékat még most sem fizették ki. (Ekly József felé): — Hiába nevet a bizottsági tag ur!

Ekly József: Majd sirni fogok. Zelinger Ede: Persze abból, — hogy a tudóbeteg gondozó nem működhetik, Ekly urnak használna lesz.

Ekly József: A sirkövekre majd te írod a feliratokat, meg címekeket. (Derültség.)

Végre is a főispán berekesztette a vitát s elrendelte a szavazást, amelynek során a közgyűlés nagy többséggel elfogadta a tanács javaslatát és kimondta, hogy az 1921—1922. évi szezonra 150 öl hasáb tűzifát ad ingyen a színház udvarára beszállva; a házipénztár terhére elvállalja 11,000 kilowatt áram költségét, a vigalmi adót a belépőjegyek értékének 10%-ában állapítja meg, fölír a kultuszminiszterhez állami szubvenció megadása, a belügyminiszterhez a rendőri ügyeleti díjak 50%-kal való leszállítása iránt. A városi személyzet illetményeinek átvállalása, városi szubvenció megadása, a szerződés meghosszabbítása iránt adott kérést elutasította a közgyűlés. Elrendelte, hogy az igazgató tartozik a bevételekről és kiadásokról rendszer kereskedelmi

Gerő Ernő ruha árjegyzéke:

Férfi és fiu ruhaáruhaza

Piac-utca 69 szám

A megyeházzal szemben.

Férfi öltöny és felöltők K 2400-tól felj.

Fiú öltöny és felöltők K 1600-tól felj.

Gyermek öltöny és kabátok K 670-től felj.

Rövid téli kabát, szörme és

bőrbecekben nagy választék, olcsó szabott árak. oooo

könyvvezetést felfektetni s a havi nyersmérleget minden hó 10-ig bemutatni. A kedvezményekkel szemben, melyeket havonként folyósítanak, tartozik jó társulatot tartani, jó repertoárt s jó előadásokat nyújtani, amely kötelezettségek betartására a felügyelettel és szigorú ellenőrzéssel a tanácsot s a színügyi bizottságot bízta meg a közgyűlés.

Belső viszály dul a vármegyei tisztviselők között.

Bizalmat szavaztak az alispánnak.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtti közgyűlést tartott a vármegye házában. A közgyűlést nagy érdeklődés előzte meg, miután köztudomású volt, hogy azon a főispáni megnyitói beszéd és az alispáni jelentés keretében szó lesz azokról a viszályokról és támadásokról, melyek a vármegye békességes munkájának akadályozására törekednek.

A főispáni megnyitói.

A közgyűlést 9 óra után nyitotta meg Szomjas Gusztáv főispán nagyobb beszéddel, melyben foglalkozva hazánk jelenlegi szomorú helyzetével, az egységnek és összetartásnak nagy jelentőségét hangsúlyozta.

Az összetartás erőt jelent, az erő pedig tiszteletet parancsol — mondotta — s ehelyett politikai, társadalmi s megyei életünket is ádá az osztályok küzdelme jellemzi. Soha jelentéktelenebb emberek nem szerepeltek a fórumon, mint napjainkban s a lehangosabbak azok, kik sem tudásban, sem érzésben nem bírják a versenyt s nem egy esetben a büntető törvény figyelmét így akarják olyan cselekedeteikről elterelni. Elszomorító hatása a forradalmi jelenségnek pénzünk leromlása. Itt állunk a tél küszöbén, szemben a nyomorral, drágasággal.

A vármegye közállapotai is szomorú jelenségeket mutatnak. A tisztikar belső életében zavarok támadtak és a megyében köznyomor réme fenyeget. Az eredményes munkát sajnálatos és elítélendő jelenségek akadályozzák. Az alispáni jelentés fog ezekről szólni, de már is leszögezi, hogy teljes erővel fog eljárni közéleti tisztaság, hivatali fegyelem és kötelesség ellen vétőkkel szemben.

Legfontosabb probléma a köznyomor kérdése, melynek megoldásánál a megye közönségének jótékonyására apellál. A diáknymor leküzdésére folytatott akció eredménye bátorítja fel egy nagyobb jelentőségű indítványára.

Mondja ki Hajdúvármegye hogy a lisztellátás tekintetében hatósági támogatást nem ben hatósági támogatás nem élvező szegény lakosság érdekében segélyakciót indít és felkéri a vármegye egész gazdaságát, hogy ezt a segélyakciót úgy a szegénysorsu lakosság felsegélésé, mint a vármegye nyugalma és közrendjének bizto-

Felelősségek, kérések.

Több felelősséget és kérvényt tárgyalt ezután a közgyűlés, ezek között Debreceni Jenő világítási vállalati igazgató nyugdíjaztatása iránti kérését. A közgyűlés a kérés érdembeli tárgyalása előtt egy havi szabadságot adott az igazgatónak. Oklevelek kihirdetése után a közgyűlés egy órakor véget ért.

titása végett s ezzel együtt egész magyar hazánk szebb és boldogabb jövője érdekében támogatni és elősegíteni mindenki legszentebb hazafiúi kötelességének érezze.

Egyben bejelenti, hogy a maga részéről ezt a segélyakciót 10 métermázsra rosznak és 10 mázsa búzának 500 koronás mázsankénti árban való felajánlásával indítja meg. Hisz a csendben dolgozók munkájának eredményében s abban, hogy a nemzet fentartó elemei egymásra fognak találni. — Indítványára fölötti határozatot kér a közgyűléstől.

A közgyűlés az indítványt lelkes egyhangúsággal magáévá tette s remélhető, hogy a megindított akció megértésre talál a vármegye gazdatársadalmában.

Az alispán jelentése.

Pákozdy Sándor alispán terjesztette ezután elő jelentését. A vármegyei közigazgatás különböző szerveinek működéséről szóló beszámoló után áttért arra az áldatlan egyenetlenkedésre, a mely a tisztviselői karban folyik. Három évtized óta áll a vármegye szolgálatában — mondotta — de a mai állapotokhoz hasonlít eddig nem tapasztalt. A háború és a forradalmak alatti példás egyetértés után a rend bomladozik, sőt nyílt ellenségeskedés és torzalkodás félreismerhetetlen jelei mutatkoznak. Tendenciózus támadásokról, gyanúsításokról s hivatalos beadványban vele szemben is tanúsított függelemsértésről csak azért hallgatott eddig, mert nem akart szakadást és nem akarta a nyilvánosság piacára dobni a vármegye belső bajait. A legutóbb történt dolgok azonban már nem hallgathatók el a független viszony és a vármegye közönsége érdekeinek sérelme nélkül.

Titkos feljelentések érkeztek ellene az illetékes minisztériumhoz, egyes sajtóorgánmok pedig nem ártották magánügyeibe is beleavatkozni.

A támadások a múlt évi tisztújításkor kezdődtek s folynak szakadatlanul. Az egyik szolgabíró midőn áthelyezésére vonatkozólag intézkedett, vonakodott helyéről eltávolítani s egy beadványban azt írta, hogy „nem kötelezhető arra, hogy hivatali főnökének dajkája legyen, ha az alispán nevelőt akar a főszolgabíró számára, keressen mást”. Továbbá megvádolta őt a pályázók és választók szándékos félrevezetésével.

A titkos feljelentésben azt állították róla, hogy képtelen hivatalának vezetésére és visszaélésekkel vádolták meg. A vádak csoportosítása arra enged következtetni, hogy a feljelentőnek vármegyei bennő tisztviselő adta az információt. A vádak miatt fegyelmet kért maga ellen s jöllehet, a bizottság bizalmáról biztosította őt, büntető uton is megtette a megtorló lépéseket.

A főispán is állandó hírlapi támadások érik, melyeknek főoka a Reicz János állatorvos szigoruan törvényes felfüggesztése. Az aláz harcot be is jelentették és folytatják a főispán és környezete, tehát a tisztikar és főként az alispán ellen. Egyes lapok minősíthetetlen hangon írják arról, hogy pang a megyében a keresztény irányzat, mert a zsidó-szabadkőmíves rendszer emberei pöffesznek a hivatali főhelyeken — a kormány hibája következtében és ezek hitvány érdekből elgáncsolják a keresztény újjászületést.

Az ő újjászületésük — mondja emelkedett hangon az alispán — tekintélyrombolásban, fegyelmetlenségben, hajszákban, titkos feljelentésekben nyilvánul meg. Az a mód, melyen az aknamunka folyik, az a stílus, melyen a támadásokat írják és az a felfogás, a mely bennük érvényesül, s amely egy összeszövetkezett érdekes csoport tervszerű munkáját.

Kéri a közgyűlést, hogy a bejelentett ügygel behatóan foglalkozzék, foglaljon állást s gondoskodjék a bajok orvoslásáról, miután az tulmegy az alispán hatás-körén.

Az alispán jelentéséhez U. Szabó Lajos hajduböszörményi körjegyző szól hozzá először. Kijelenti, hogy az alispán által elmondottak fölött nem is lehetne napirendre térni, miután bizonyos körök nagy mohósággal rohantak rá a vármegyre. Szomorú tény, hogy olyanok állanak elől a harcban, kiket a képtelen és lehetetlen választójog juttatott szóhoz. Indványozza, hogy a közgyűlés biztosítsa az alispánt bizalmáról s adjon felhatalmazást a viszályok megszüntetésére. Irjon fel a közgyűlés a belügyminiszterhez a feljelentések elintézésének sürgetése céljából.

Losonczy Almos hozzájárul az indítványhoz, miután nem lehet tünni az alispán elleni hajszát.

Czeglédy Mihály szerint nem volt helyes a támadásokat itt tenni szóvá. Az alispán csak egy bírót, említett. Nevezze meg az nevet, Weszprémy Barna szolgabíró alispán azokat, akikre célzott, — mert így nincs alapja az eljárásnak. Ellenindítványt tesz, mely szerint a megye a belügyminisztertől kérjen vizsáló biztost.

Cseke Sándor a Czeglédy indítványát pártolja s fegyelmet kér maga ellen, minthogy a tisztviselők között ő is hivatalos titok megsértésével vádolva érzi magát.

U. Szabó Lajos szerint vizsáló biztost kérni a gyöngeség bevalóságát jelentené s csak akkor volna rá szükség, ha az alispán az ügyet nem tudná elintézni.

Szomjas Gusztáv főispán felszólalásában elmondotta, hogy nagy meglepetéssel vette a feljelentést tartalmazó aktákat a belügyminisztertől. Azokra azonnal jelentést tett s kérte a vádak konkretizálását, mire azt felelték, —

hogy tanuk nincsenek a vádakra bejelentve és konkrétumok sincsenek megjelölve.

Boldizsár Zsigmond felszólalása után megejtették a szavazást az indítványokra s a Czeglédy Mihály indítványára leadott két szavazattal szemben hatalmas többséggel fogadta el a közgyűlés U. Szabó Lajos indítványát, mely szerint

a közgyűlés bizalmat szavazott az alispánnak s megbízta őt az egyenetlenkedések elsimításával.

Ugyancsak bizalmat szavaztak Cseke Sándor árvaszéki elnöknek is.

Pákozdy Sándor alispán megköszönve a közgyűlés bizalmát, kéri a tisztviselőket, hogy nyújtsanak békejobbot egymásnak. — Igéri, hogy eljárásában pártatlan lesz s távolról sem vezetetti magát a bosszu gondolatától. Jelentését meg kellett tennie, mert a viszályok tüze már két év óta lappang.

Az alispáni jelentés letárgyalása után, mely a gyűlés idejének tekintélyes részét vette igénybe, áttértek a tárgysorozat többi pontjához. A kisebb jelentőségű ügyek közül kiemelkedett Hajdúhadház nagyközség képviselőtestületének kérelme, a melyben kéri a közgyűlést, hogy rendezett tanácsú várossá való átalakulását tartalmazó kérvényét pártolólággal terjessze fel az illetékes minisztériumhoz. A közgyűlés ilyen értelemben hozza meg határozatát.

! KÖZGAZDASÁG !

Letörték a tengerit a határban. A tengeritörést befejezték a tanyákon. Bizony máskor még októberben is törték a tengerit, most szeptemberben már nincs töretlen, ez mutatja, hogy az idén nagyon kevés tengeri termett. Most a csutkahordás, őszi szántás folyik. A vetést akadályozza a példátlan szárazság.

Választmányi ülés. A Debreceni Gazdasági Egyesület október 2-án a ránk jövő vasárnap délután 4 órakor választmányi ülést tart a Polgári- és Gazdákör helyiségében. A választmányi ülés tárgysorozatán szerepel a mezőgazdasági munkások és cselédek jutalmazása. Ezt a fontos aktust arra az alkalomra tartja fenn az egyesület, mikor a mezőgazdasági kamarát megnyitják. A jutalmazásra szolgáló összeg történelmi életű pénz, mit a Gazdasági Egyesületnek a saját pénzéből a kommun idején dugdosással sikerült megmentenie a kommunizálástól. Ezt a pénzt kívánja az egyesület a kommun alatt és a forradalom előtt hűséges cselédek közt kiosztani.

A terménypremiumok felvehető. Azok a gazdák, akik tavaly terményt szállítottak a közellátás céljaira és premiumra lett volna igényük, de a miniszteri rendelet hiányában ezt nem kapták meg, most, miután a rendelet már megjelent, a premiumot felvehetik a Mezőgazdák Hitelszövetkezetében (Csapó-u. 30.)

Az „Egyetértés” szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma : 4.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató; délután 5 órakor Konrád Zoltán helyettes lelkész. Kis-templomban d. e. 9 órakor predikál Szele György lelkész; délelőtt 11 órakor Konrád Zoltán helyettes lelkész; délután 3 órakor Marton Sándor segédlelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órakor ifjúsági istentiszteleten predikál Baka Béla segédlelkész; délelőtt 10 órakor predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész; délután 5 órakor Mezei Béla segédlelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Gábor András segédlelkész; délután 3 órakor predikál Kiss Andor segédlelkész. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál Kiss Andor segédlelkész; délután 3 órakor Barga Jenő segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc segédlelkész. Szegényházban délelőtt 10 órakor predikál Varga Ferenc segédlelkész. — Vasárnapi iskolák tartanak: A református egyház tanácstermében délelőtt 11 órakor; a Dóczy-intézetben délelőtt 9 órakor; Kossuth-utca 75. szám alatt délelőtt 9 órakor; Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor; Nőegyleti Arvaházban délelőtt 9 órakor; Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Csap-utcai leányiskolában délelőtt 9 órakor; Eötvös-utcai iskolában délután 2 órakor; Diakonissza Otthonban délelőtt 9 órakor. A Konfirmált Leányok Szövetsége a szokott összejövetel idején kirándul a Nagyerdőre. Gyülekezés délután fél 3 órakor a villamos nagyterdei végállomásán. Gyermekestentisztelet 2-án és 9-én a szüreti vakáció miatt egy templomban sem lesz.

Az ágostai hitvallású ev. templomban (Miklós-utca 3. szám) vasárnap délelőtt 10 órakor Jónás András helyettes lelkész végzi az istentiszteletet.

Az ág. ev. egyházközösség közgyűlése. A debreceni ág. h. ev. egyházközösség okt. 2-án d. e. 11 órakor a templomban közgyűlést tart, melynek tárgya a kerületi felügyelő választása és a lelkészválasztási ügyek rendezése.

Jótekönyv adomány. Dr. Csáthy Dezső ügyvéd 130 koronát adományozott a siketnémák javára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

Sajó István képkiallítása. Vasárnap zárja be zárja be képkiallítását Sajó István műépítész, aki e kiállításával erős egyéniségének, fényes tehetségének adta tanujelét. Nemcsak régi tisztelői, hanem azok a művészszeretők is, akik ez alkalommal ismerkedtek meg pompás művein át művészetével, elragadtatással és elismeréssel szemlélték a kiállítást. A kiállítással Sajó István tökéletes, nagy sikert aratott s művészetének értékelését élvezhette képtárlata látogatottságában s a közönség elismerő nyilatkozataiban. A kiállítás vasárnap délután zárul. A megvett képek és műtárgyak szombat délután 4—5-ig és vasárnap délelőtt 10—1-ig veendőket át a kiállítás helyiségében, a Kereskedelmi Csarnokban.

A „Tisztviselő Műkedvelő Zenekar” október 1-én (szombaton) az „Angol Királynő” kávéház helyiségében táncestélyt tart. A tiszta jövedelem a műkedvelő zenekar nagybőgő alapját képezi. Kezdeté este 7 órakor. Megjelenés egyszerű ruhában kéretik. Rendezőség: Fekete

Befejezték a tanukihallgatást a Zoványi-Kovács perben.

Tegnap délelőtt folytatták a Zoványi-Kovács izgatási bűnpörben Szuchányi Andor törvényszéki tanácselnök a folytatólagos tanu kihallgatást. A tegnapielőtt kihallgatott tanukat megesketik vallomásukra. Első tanu tegnap Nagy Gyula igazgató-tanár. Jelen volt a Kereskedelmi Akadémiában tartott szakszervezeti ülésen. Zoványi beszédének három fő gondolatára emlékszik; nevezetesen kifejtette, hogy egy régi vágya ölt testet s hozzájárul az előadó javaslatához, azzal a módosítással, hogy nemcsak az elemi és községi iskolákban, de az egyetemen is az egyház vegye a kezébe a vallástaniást s azt saját embereivel végeztesse. Izgatás nem volt beszédében.

Tóth Árpádné jelentéktelen vallomása után Rábold Gusztáv tanárt hallgatják ki. Ő már előzőleg az újságokból tudta, hogy a munkástanács beszűntette a vallástaniást. A gyűlésen a vallástani oktatás helyett a polgári erkölcsantanitását határozták el.

Juhász Ignác, Makay Pál, Lak-

Kálmán, Várady Károly, Farkas Antal, Erdős Béla, Papp József, Nagy Károly, Rácz József, Gombos Ferenc, Csanda József, Parády Béla, Liska Márton, Lénárd László, Dirner Sándor, Köhler Lajos, Soly-mossy Lajos, Longauer István. Belepti díj 20 korona és a vigalmi adó.

Gazdasági szakkönyvek legnagyobb választékban a „Méliusz” könyvkereskedésben kaphatók.

Önmagát dicséri az ujonnan berendezett Albert Belvárosi éttermének kitűnő, magyar, házias konyhája, gazdag választéku villásreggelije. Állandó étkezők felvételnek. Tisztviselőknék és kereskedelmi alkalmazottaknak nagy árendedmény. Városház-utca 4. szám.

Varrógépek érkeztek: Centrálbobbín, karikahajós és körhajós; Molnár Testvérekhez, Egyháztér 2. Telefon 727.

ner József, Toroczky Oswald tanuk körülbelül mind egyformán adják elő a történeteket.

Dr. Márton Béla, Székely Simon, Sebestyén Dezső, Sebestyén Dezsőné, Barcza Barna, László Béla, László Béláné mind kedvezően vallottak Zoványira és Kovácsra.

Fényes védő a legtöbb tanutól megkérdezi: Akadémikus vagy agitatorisztikus volt e Zoványi beszéde.

Akadémikus. — felelték a tanuk. Pedagógiai kérdésekkel foglalkozott s egyáltalában nem izgatott.

Kévéssel 12 óra előtt, mivel több tanu nem volt, Szuchányi bíró befejezte a tanukihallgatásokat.

Tegnap számunkba sajtóhiba csuszott be. Ugyanis — a helyes interpretációval — Ormos Lajos tanu azt vallotta, hogy Zoványi gyakran eszélt, a gyűlésen, de mindig tudományos alapon és nem felhívás vagy lázítászerűen.

Művész-estély. Ertesülésünk szerint a „Magyarság” író és művész gárdája f. hó 9-én, vasárnap este nyolc órai kezdettel az Arany-Bika-szálloda pompás nagy termében műsoros estélyt tart. Ebből az alkalomból Milotay István nemzetgyűlési képviselő, a lap felelős szerkesztője, előadást tart a nemzeti irodalomról és kultúráról, Komáromi János, az ismert író felolvas, P. Maleczky Bianka, a m. kir. operaház kitűnő tagja, énekel, és Bodor Aladár, a mostani költői nemzedék jeles tagja, verseket olvas, Oláh Gábor, a „Magyarság” munkatársa és elsőrendű író is, szerepet vállalt. A jegyek már most előjegyezhetők Antalffy, Csáthy és Springer könyvkereskedéseiben és a Nizzai virágcsarnokban. A jegyek ára a vigalmi adóval együtt: fődíj 40, 30, 20 ko-

rona, a négy üeés páholyok 160, a hat üeéseké 240 korona. — A tiszta jövedelmet a református kollégium javára szánta a rendezőség.

Dívtos férfi kalapok, sapkák, nyakkendők, őszi ujdonság FRANK IMRÉNÉL, Piac-utca 43.

Fancsoviits nővérek tánciskolájukat október 3-án megnyitják az Angolban. Beiratkozni még lehet Batthyány-u. 10. alatt.

Kövér György József főherceg és Apponyi ellen is merényletet akart elkövetni. Budapestről jelentik: Kövér Ibrahim Györgyöt ma d. e. újból kihallgatta Ruszinszko Béla dr. vizsgálóbíró. Vallomása során rendkívül érdekes új momentumok kerültek felszínre. Többek között elmondotta, hogy már korábban merényletet tervezett József főherceg ellen, de egyetlenegyszer sem nyílt alkalma arra, hogy a precizen kidolgozott merényletet végrehajtsa. Apponyi gróf ellen is készült merényletet elkövetni, de ezt sem tudta végrehajtani. A nemzetgyűlési merényletétől függetlenül tervezett merényletet Windischgraetz Lajos herceg ellen is, valamint több más politikai és közéleti nagyságot is el akart pusztítani. A vizsgálóbíró vallomása után kihirdette végzését, amely szerint további fogvatartását rendeli el.

Női felöltők, leányka-kabátok, ruhák, blousok, sportkabátok a legjobb szabásban megérkeztek Frank Sándor női felöltő áruházában, Piac-utca 42.

Svédrendszerű torna tanfolyam. Ertesítem a sportkedvelő szülőket, hogy október 1-től heti 2 órában a református főgimnázium modernül felszerelt tornacsarnokában fiú és leány gyermekek részére svéd torna tanfolyamot nyitok. Beiratkozni lehet délután 3—4-ig a református főgimnázium tornatanári szobájában. Havi díj 50 korona. Váry Sándor tornatanár.

Órás, mint direktoriumi elnök. Apródi József órás, aki a proletár diktatura alatt Kabán direktoriumi elnök volt, állott tegnap a Nagy Kálmán elnöklete alatt álló gyorsított ötös tanács előtt hatóság elleni erőszak, személyes szabadság megsértése és zsarolás büntetvével vádolva. Apródi a kommun alatt a kabai előjárás-ágot elmozdította, illetőleg akadályozta működésében, Borbély Imrét rövid ideig őrizetben tartotta, a zsarolásokat pedig úgy követte el, hogy a proletárdiktatura bukása után a meneküléskor lovat, kocsit rekvirált, amelyeket aztán a tulajdonosok soha többé nem láttak. Azonkívül több bankból több ezer korona készpénzt vett fel. Apródi menekülése után sokáig külföldön bolyongott, míg most tavasszal hazajött és önként jelentkezett, amikor is az eljárás megindult ellene. A tegnapi tárgyaláson szinte egész Kaba bevonult tanukihallgatásra, de a legtöbb kedvezően vallott Apródira. Dr. Kádár István kir. ügyész vád és dr. Török Adorján védőbeszéde után a bíróság meghozta ítéletét, mely szerint Apródit 1 évi és 6 hónapi börtönre, 500 korona pénz büntetésre s 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A büntetésből 5 hónapot kitöltöttnek vettek. Az ítélet jogerős.

Csizmadia segédekét felveszek magas fizetéssel; ócska sámfát veszek. Árpádtér 3. 3032

Villamos világítás,
telefon- és csengőberendezéseket szakszerűen szerel:
Földes Sándor
elektrotechnikai vállalata. — Hatvan-utca 18-ik szám
Telefon 210.
Wolfram-égők, szerelési anyagok nagy raktára. — Szerelőknék engedmény!

Olcsó libaforrás!
Frissen levágott kővér liba kilója 90 K, libahus 56 K. Libaháj és bőr kapható
Hirsch Salamonnál,
Simonfly-utca 27-ik szám alatt.

Legújabb
DIVATKALAPOK
325
korona.
Herman
NANDOR ÉS TÁRSA
Piac-u. 10., Bikával szemben.

Porosz és belföldi köszén
téli fűtésre és
tűzifa
kapható
Schuschitzky Lános és Társa
Szentanna-u. 7. Ispotály-u. 19.
Telefon 12—48. Telefon 12-62.

Dollárt
„Másképpen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban veszek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

A debreceni Kereskedelmi At-képző tanfolyam négy hónapi munka után ma befejeződött. A tanfolyamon 32 hallgató vett részt (menekültek, köztisztviselők és leszerelt katonatisztek), akik tiszteletreméltó kitarással és igyekezettel dolgoztak négy hónapon keresztül, hogy új hivatásukra megfelelően előkészüljenek. A tanfolyamot követő vizsgálaton megjelent dr. Schack Béla kir. főigazgató, valamint a Menekültügyi Hivatal részéről dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, akik örömmel látták a hallgatók meglepő jó készségét. A hallgatók egyrésze már el is helyezkedett, a még állás nélkül levők elhelyezése érdekében kívánatos volna, ha közgazdasági életünk vezetői ezeket vállalatukban alkalmaznák. Bizonyos, hogy ezek a hallgatók, akik teljes odaadással fogtak új hivatásukhoz, mindent megtehető jó munkakeréknek fognak bizonyulni. Ilyen iránnyu megkereséseket a Debreceni Fiu Felsőkereskedelmi Iskola igazgatója, a tanfolyam vezetője (Piac-u. 8.) továbbítja.

Hölgyeim! Ne formáltassák kalapjaikat, míg a téli idény legújabb, 45 szebbnél-szebb változatu, bécsi modelljét meg nem tekintik a Kalapüzemben, Piac-utca 9. szám.

Rosszul kél a vetés. A szorgalmas gazda régi szokás szerint elvetett. Azonban a vetés nagyon tarkán kél, ami nagy aggodalmat okoz a mezőgazdák számára. A kevés nyersség, mely a mag elvetésekor volt, csirába hozta a magot, de a szárazság nem hozta felszínre, úgy, hogy legtöbb gazda abbahagyta a vetést, esőre vár.

Két szabó segédet állandó munkára jó fizetéssel azonnal felveszek. Pénzes Miklós férfi szabó, Hajdunánáson. 3033

VILLAMOS csengőket, Telefonokat minden rendszerűt készit, javit és szállit legolcsóbb napi áron FÖLDVÁRI Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Okleveles római katolikus tanítónő helyettesnek keresték vidékre. Lemondás esetén megválasztás kiállításba helyeztetik. Ertekezni lehet Vörösmarty-utca 32. szám alatt-dél, után 3 és 4 óra között. 3034

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:
Szombat: Offenbach, operette 3 felvonásban. C) bérlet.
Vasárnap délután: Náni népszínmű.
Vasárnap este: Offenbach, operette 3 felvonásban.
Hétlőn: Ezüst sárly, operette, 3 felvonásban. A) bérlet.
Kedden: Kis cukros, vigjáték, 3 felvonásban. B) bérlet.

A debreczeni színház ügye. A debreczeni színház ügyével kapcsolatban hírek jelentek meg a fővárosi sajtóban. Ma már tulajdonképpen túlhaladtott álláspont ezekről beszélni, mert hiszen a tények úgy is nyakát szegték egy olyan beállításnak, amelyhez e nem tudjuk honnan eredő tudósítás alkalmat szolgáltatott. Debreczen város közgyűlése ugyanis lelkes áldozatkészséggel megszavazta a Csokonai színház részére a kívánt támogatást, amint azt a kulturtanácsnok alaposan megindokolt előterjesztésére a városi tanács is javasolta. Bizonyoságot adta a város, hogy színházát

Bonyodalmak a szerb trón körül.

Budapest, szept. 30. A szerb trón betöltése s a trónöröklés kérdése élénken foglalkoztatja nemcsak Szerbia, hanem egész Európa közvéleményét, még pedig azért, mert Sándor szerb király nőtlén és egészségi állapota olyan, hogy nem is nőszülhet meg. Ez volt az oka annak, hogy Péter szerb király halála után számtalan precedense akadt. Ezek közül a legkomolyabb György volt szerb trónörökös volt, aki lemondását törvénytelennek és semmisnek jelentette ki és a maga részére követelte a trónt.

A táviró ma azt a hírt hozta, hogy Péter király öccsének, Arzén hercegnek, a fia Pál lesz a trónörökös, még pedig azért, mert ezt a király így óhajtja. Ez nyílt hadüzenet György táborának és valószínű, hogy György herceg és szülei nem fognak belenyugodni ebbe a megállapodásba. Igaz, hogy a dolog nem sürgős, mert Sándor király állapota még mindig nem olyan, hogy Belgrádba visszaérkezhetne és így a határozatról majd csak az ő visszatérése után lehet tiszta képet alkotni.

Százmilliót követett el egy budapesti tőzsdejátékos.

Schwarz Sámuel budapesti kereskedő, aki azonban már évek óta nem foglalkozik kereskedelemmel, hanem csak tőzsdei spekulációval s ismert és állandó alakja volt a budapesti tőzsdének, pár hónappal ezelőtt kiment Hollandiába. Amsterdamban Willem Hermsen szállójában lakott. Schwarz itt is valutamanipulációkkal foglalkozott, de nem volt szerencsése és elvesztette egész életén át gyűjtött sok millió vagyonának azt a kis töredékét is, ami a tavaszi tőzsdei baissé után megmaradt, pedig Amsterdamba azért ment, mert remélte, hogy majd itt sikerül tőzsdeüzletekkel vagyont szereznie.

Az amsterdami szállóban a jómegjelenésű ember bankárként szerepelt. Mindenütt azt híresztelte, hogy Londonban a Carey House-ban ötvenezer font követelése van. Minthogy állandóan előkelő üzletemberekkel tárgyalt és fényűző életmódot folytatott, sőt még titkár is tartott, a szálló tulajdonosa, Willem Hermsen, nem kételkedett abban, hogy csakugyan nagystilű üzletember lakik a szállójában. — Egy nap Schwarz azt mondta Hermsennek, hogy egy üzletének sürgős lebonyolítása céljából nagy összeg pénzre van szüksége s kérte, hogy bocsássa rendelkezésére az összeget. Hermsen át is adott neki negyvenkétezer holland forintot és négyszázezer hollandi forint ér

tékü részvényt, amelynek az értéke körülbelül százmillió magyar korona. Ennek a hatalmas összegnek biztosítékául Schwarz közjegyzői okiratban Hermsenre engedményezte a londoni Carey Houseban levő ötvenezer font követelését.

Pár héttel ezután Hermsen megtudta, hogy Schwarznak a Carey House-nál nincs egyetlen font követelése sem, sőt az kiderült róla, hogy Angliában csalásért körözik. De már ekkor Schwarz nem volt Amsterdamban, hanem visszajött Budapestre és a magával hozott pénzzel a budapesti tőzsdén próbált szerencsét. A kétségbeesett Hermsen Budapestre jött és megtudta, hogy Schwarzot csalásért már két ízben jogerősen elítélték, először három évi, azután fél évi börtönrre, amelyet ki is öltött. — Hermsen erre büntető feljelentéssel fenyegette meg Schwarzot, aki beigazolta előtte, hogy tényleg tőzsdetag s kérte, hogy adjon neki haladékot, mert csakugyan vannak követelése Londonban, nem a Carey House-nál ugyan, hanem más bankoknál. Hermsen azonban meggyőződött arról, hogy ez is csak mese, mire a budapesti főkapitányságon megtette ellene a feljelentést.

A nyomozás során Schwarzot előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatása után letartóztaták s tegnap már át is kísérték az ügyészség fogházába.

felvonásban, zenekisérettel Sacy von Blondel és dr. Torday Ottó főszereplésével ma 5 órakor félhelyárak, 7 és 9 órakor rendes helyárakkal.

NYAKKENDO UJDONSÁGOK FRANK EDÉNÉL

A Bestia című cirkusz kalandor drámát mutatta be tegnap az Apolló. Tünelmes attrakciónak bizonyult ez a film, melyben frappáns érdekfeszítő jelenetek kergetik egymást a főszereplő a bősziult oroszlan kettecében vérfagyasztó produkciót mutat be Ezt a nagy 5 felvonásos sláger filmet megelőzi egy kitűnő amerikai burleszk: Dani szive lán-gol, mert rendkívül kacagató és a legújabb angol hiradó. Előadások 5 órakor félhelyárakkal, 7 és 9-kor rendes helyár.

Az Apollóban ma szombaton és holnap vasárnap 8 órakor félhelyárakkal a Bestia kalandor cirkusz dráma.

Szabó József képviselő beszámolója Barándon.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Szabó József bihari képviselő folyó szept. hó 20-án Barándon beszámolót tartott. Egyebek közt kitért azokra a támadásokra is, a melyeket a Ker. Egy. párt néhány tagja a Kisgazdapárt és annak vezére ellen intézett. Rámutatott arra a nyilvánvaló célra, a mely szerint a kisgazdapártot le akarják törni. Kezéből ki akarják a hatalmat venni. A támadásokat erőlyesen visszautasította s kijelentette, hogy a kiviteli engedélyekkel kapcsolatban tényleg tör-téntek visszaélések s maga a párt akarja, hogy ezek vegyék el méltó büntetésüket, akár képviselők, akár tisztviselők voltak. — Más elbírálás alá esnek azonban, akik jóhiszeműen ajánlották egyesek részére a kiviteli engedély megadását, akik között ott vannak maga a miniszterelnök, más miniszterek és több jönevű képviselő. Ó maga is irt alá állat-kiviteli kérvényt egy ízben. Az országközi posta egyik alkalmazottja kérte ugyanis, hogy gazdálkodó bátyjának benyújtott kérvényét ajánlja a miniszternek. A kérelmet a gazdaközönség és az állam érdekében helyesnek és láta, aláírta és a kérelmezőnek minden további eljárás nélkül azonnal átadta. Ilyen ajánlást a képviselők önzetlenül az ügyes-bajos embereknek minden nap tesznek.

A község lakossága ismerve a képviselő 40 éves önzetlen lelkes-szi szolgálatát, az eljárást helyes-nek találta, tudomásul vette és képviselőjét osztatlan bizalmáról biztosította.

Az új lakásrendelet

Budapest, szeptember 30. A népjóléti miniszteriumban ma délelőtt 9 órakor Bernolák Nándor népjóléti miniszter elnöklésével ankét vot az új lakásrendelet tárgyában. Az értekezletet Bernolák Nándor népjóléti miniszter hosszabb beszéd kíséretében nyitotta meg, amelyben rámutatott arra, hogy feltétlenül szükség van a lakásrendelet megváltoztatására, mert az nem bizonyult elegendő-nek arra, hogy a lakásinségen nagy mértékben enyhítsen. A ren-deletet a pénzügyminiszter az igazságügyminiszter, a kereskede-lelemügy miniszter képviselői, majd Folkusházy alpolgármester, Csilléry András és Bródy Ernő nemzetgyűlési képviselők jelen-létében vitatták meg. Az ankét délután egynegyed 3 órakor ért véget s négy §-t tárgyaltak le. A népjóléti miniszter azzal rekesz-tette be a tárgyalást, hogy a mi-nisztertanács elé fogja terjeszteni a főváros kiküldötteinek kérel-mét, hogy addig ne hozzanak döntést benne, amíg a főváros szerdán tartandó rendkívüli köz-gyűlése a rendeletet meg nem vi-tatja. Az ankétot holnap folytat-ják. (MTI.)

Csonka-Magyarország — nem ország!
Egész-Magyarország — menny-ország!

SPORT

Északmagyarország-Keletmagyarország.

Vasárnap lesz a nagy nap, Északmagyarország—Keletmagyarország reváns mérkőzése. A válogató bizottság már összeállította a csapatot, bátran mondhatjuk, hogy a válogatás sikerült. Lehet, hogy egyes posztokon talán egy-két jobb játékos is akadt volna, de ezek legfeljebb csak egy kis halvány arányban lettek volna jobbak. Viszont emezek lelkesedéssel pótolják azt a kis különbséget. Erős és izgalmas küzdelemre van kilátás, mert Miskolc is a legerősebb csapatát küldi át. — Északmagyarország válogatott csapata szombaton este 11 órakor érkezik. Az állomáson a kerület vezetősége, Jóna Kálmán dr., Zempléni Gusztáv stb. fogadják. Az üdvözlő beszédet Jóna Kálmán dr. tartja. A vendégek a Royal szállóban szállnak meg.

A miskolci csapat a következő összeállításban játszik Debreczenben:

Szegényák—Posteiner, Dankó—Grendöfr, Pataky, Kripkó—Baán, Molnár, Csapkay, Muharay, Prešovszky.

A miskolci csapat főerőssége a csatársor. A miskolci lapok bizakodva írják a válogatott mérkőzéséről s remélik a miskolciak győzelmét.

A mérkőzés iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy előrelátólag rekord számú közönség fogja felkeresni vasárnap a nagyerdei pályát.

A DTE országos atletikai versenye. Hosszu szünet után a DTE atletikai versenyén az atléták start-hoz állanak. Október 9-én rendez meg a DTE országos atletikai versenyt s a rendező bizottság mindent elkövet, hogy az utóbbi időkben az atlétikától elszokott közönséget az atlétikának visszahódítsa és ezért a budapesti egyesületekhez intézett megkeresésekkel biztosítani kívánja az országos nevű atléták részvételét. A versenyt előkészítő bizottság már permanenciában van és úgy látszik, hogy az atlétika újabb térhódítására a rendezendő verseny nagy hatással lesz.

A Megyeri-ügy. Tegnap tárgyalta a fegyelmi bizottság az idősebb Megyeri: Megyeri Kálmán fegyelmi ügyét. Megyeri Kálmánt azzal vádolják, hogy vidéki mérkőzésekért pénzt fogadott el. Több tanút hallgattak ki, akik Megyeri tagadásával szemben terhelően vallottak. Míg Megyeri Ernő felmentése bizonyos, Megyeri Kálmán ügye sokkal rosszabbul áll.

A felelősségi tanács. Megalakulása óta második ülését tartotta volna a felelősségi tanács s meglehetősen fontos tárgysorozattal, de tegnap nem lehetett megtartani, mert a tagok nem jelentek meg. Szomorú állapot ez s ezzel csak a tagok állítanak ki magukról szegénységi bizo-

nyitványt, mert vagy mondjanak le tagságukról, vagy teljesítsék kötelességüket. Ugyanez a helyzet az intéző bizottságnál is.

IPAROSOK ÜGYEI

Explóziós motorkezelő tanfolyam kezdődik a fémipari szakiskolán október hó 5-én, szerdán este hat órakor. Beiratási költségek 285 koronára rugnak, beiratkozhatni délután 3-5-ig a szakiskolán.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Tisztelettel felkérjük a nagyérdemű helyi és vidéki vásárló közönséget, hogy a portál építésének tartama alatt az árusítás nem szünetel és cipő áruinkat

a dusan felszerelt raktárunkban megtekintheti sziveskedjenek.

TURUL

cipőgyár Rt.

Debreczen Piac-u. 48.

Friedländer Testvérek

borkereskedők. Telefon 1034

Ajánlják legfinomabb minőségű fajborait a legolcsóbb napi áron. Ujborokat vesznek kisebb-nagyobb mennyiségben. — Üres hordókat termelők rendelkezésére bocsátják.

Iroda: Széchenyi-u. 29. alól ideiglenesen Széchenyi-u. 48. szám alá helyeztetett át.

Győződjön meg!!

Brilliansért! Aranyért! a legmagasabb árt fizetem.

GRITSCH ékszerkereskedő, Verbőczy-utca 2. (Iparkamara.)

ÉRTESÍTÉS.

A POSNER Grafikai Müintézet és Üzleti Könyvek Gyára Rt. Budapest

tisztelettel közli, hogy Debreczen város területére képviselőtünk, valamint raktári könyveink kizárólagos egyedárusítását a oooooo „MÉLIUSZ” könyv-, zenemű-, papir- és írószerkereskedő cégre ruháztuk át. Üzleti könyveink, litográfiai és könyvnyomtatványaink elismert hírneve kezességét nyújt arra nézve, hogy a képviselőnk útján hozzánk érkező rendeléseket tisztelt vevőink legteljesebb megelégedésére fogjuk effektuálni, míg árak tekintetében teljesen ugyanolyan árszámításról lehetnek meggyőződve, mintha közvetlenül nekünk adták volna át rendeléseiket. Teljes tisztelettel

Posner Grafikai Müintézet és Üzleti Könyvek Gyára Rt.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szőlő 15 korona, minden további szőlő 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szőlő 20 korona, minden további szőlő 2 kor. Vastagabb betűből a szavak kétszeresen lesznek felezésképesek. Vidéki hirdetés díj postabélyegeken is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottira van szükségük, oo házvevők, vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Nádszék

szöveget és ablakredőnyök javítását elvállalom. Vojtovics, Homokkert-utca 111. sz. 4020

Aranyat,

ezüstöt, brilliansat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. I. emelet. 3433

Aranyért

ezüstért budapesti legmagasabb napiárat fizetek, Krámer, Simonffy-utca 17. 3876

Korpa

és liszt napi áron. — Bortaposó-zsák és friss Salvator-víz kapható. Glück, Péterfia-u. 76. 4038

Felesművelésre

kiadó 34 holdnyi tanyás birtok. Cim a kiadóban. 4030

Kereslet

Házvezetőnőknek

idősebb, tisztességes magános nő vagy özvegy iparosné keresetlik. — Beresényi-utca 24. sz., déli 12—2-ig. 3324

Egy gyakorlott

kiszolgáló leány felvétetik. Róth és Tamás fűszerüzletében, Szentanna. 4025

Szabósegédek

hét és darabszámra, gyakorlott kézi leány felvétetik. — Piskolty szabó, Kossuth 58. sz. 4041

Egy

üzleti kirakat és rolló megvételre kerestetik. Értekezni lehet Csillag József fűszernagykereskedésében, Hatvan-utca 15. szerdán. 4029

Önálló

és kézi varrólányaikat fölvesz Szoboszlay Margit női divatterme. Péterfia-u. 15. 4024

Bort veszek

csak nagyobb mennyiségűt, hordó adok hozzá.

Márkus Jenő Hatvan-utca 22. sz.

Szabósegéd

nagymunkához felvétetik. Gregor József, Darabos-u. 35. 4012

Eladás

Rákóczy-u. 6. számú

ház eladó. Értekezhetni Nagy József szűcsnél, Szent Anna 3. 4006

Olajfestmények

eladók különböző nagyságban. Mester-utca 35. keresztút. 4004

Boros hordók

nagyobb mennyiségben, taposó kád, ujak és használtak eladók. Rácz, Péterfia 71. sz.

Eladó

egy 4 személyes tüvegés batár, ára 20,000 korona. Gyöngyvirág-u. 9. sz. II. ajtó. 4028

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

Tiszántuli Pénzváltó Bank

Reinbold, Szilágyi és Társai, Telefon: 566. Debreczen, Csapó-u. 19. sz.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával, bevált:

Mindenféle külföldi pénznemeket, arany- és ezüst érmeket, idegen értékű csekket, utalványokat stb. a legmagasabb napi ártól.

Értéktőzsdél megbízásokat vállal, külföldi átutalásokat teljesít a legelőnyösebb feltételek mellett. (Devizákat és külföldi kifizetéseket vesz és elad.)

Szappanosoknak szállít prima olvasztott fagyut, csontsirt a legolcsóbban.

Timároknak pedig folyékony és szilárd tölgylakivonatot (tannint), olvasztott fagyut, halzsirt, cserzőanyagokat stb.

Gép- és motorüzemek itt szerezhetnek be legolcsóbban henger- és kenőolajokat, benzint, gépszirt, szijjakat stb.

Tűzfát (cser, tölgy és bükkhasáb) vegontelekekben szállít.

Terményeket (buzát, rozsot, árpát, zabot, tengerit és hüvelyeseket) vásárol a legmagasabb napi áron.